

20 ΤΡΟΠΟΙ ΝΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΥΜΕ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΑΣ

Written by Μάρλεν Κεφαλίδου on 13 May 2011.

Επινοητικότητα είναι η ικανότητα να αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις με πολλούς τρόπους, είναι ένα υποπροϊόν της καλλιτεχνικής νοημοσύνης. Όπως τα παιδιά αναπτύσσουν την επινοητικότητα μαθαίνουν να εμπιστεύονται το ένστικτό τους και τις μοναδικές τους ικανότητες. Αποκτούν μια θετική στάση απέναντι στην επίλυση προβλημάτων. Τα επινοητικά παιδιά ωριμάζοντας γίνονται άτομα γεμάτα αυτοπεποίθηση και αγάπη για τη δουλειά. Και ακόμη πιο σημαντικό είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται και να χαίρονται τις χαρές της ζωής.

Η ικανότητα του να είναι κανείς επινοητικός πηγάζει από το μυαλό, αλλά όχι από οποιοδήποτε μυαλό... Η δημιουργικότητα μπορεί να υπάρξει μόνο σε καλά «αναθρεμμένα» μυαλά, που συνδυάζουν τους **γενετικούς παράγοντες** με περιβάλλον που αποτελείται από πρόθυμους ενήλικες **να ανταποκριθούν και να προσφέρουν ερεθίσματα.**

Αν μεγαλώνουμε αρκετά γενναία τα παιδιά μας ώστε να είναι δημιουργικά τους προσφέρουμε ένα δώρο που τα χρήματα δεν μπορούν κι ούτε θα μπορέσουν ποτέ να αγοράσουν.

Παρακάτω θα βρείτε κάποιες συμβουλές για να αναπτύξετε τη φαντασία των παιδιών σας. Απολαύστε την να «ανθίζει» και μακάρι η «συγκομιδή» να είναι δίχως τέλος...

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΥΜΕ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΝΟΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Ενθαρρύνουμε την περιέργεια και το να ζητάνε απαντήσεις για κάθε τι. Ένας πολύ καλός τρόπος για να απαντήσουμε στις ερωτήσεις των μικρών παιδιών είναι « Δεν ξέρω ούτε κι εγώ. Πως νομίζεις ότι μπορούμε να μάθουμε;»
- Δεν καταπνίγουμε τη δημιουργικότητα των παιδιών με ατελείωτα έτοιμα παιχνίδια του εμπορίου. Αντιστεκόμαστε στο να αγοράζουμε στο παιδί μας κάθε καινούριο παιχνίδι που βγαίνει στην τηλεόραση ή στα μαγαζιά, ώστε η επινοητικότητά τους να βρει χώρο να ανθίσει. Οι κούκλες είναι ωραίο παιχνίδι αλλά δεν βοηθάμε τη φαντασία των

παιδιών όταν τους αγοράζουμε κάθε ρούχο και αξεσουάρ που κυκλοφορεί στο εμπόριο για τις κούκλες τους. Ας αφήσουμε τα παιδιά να βρουν τον τρόπο για να τις ντύσουν, τι υλικά θα χρειαστούν πώς μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για να φτιάξουν αυτό ή το άλλο...

- Να εκτιμάμε τις διαφορετικές ιδέες και γνώμες. Να ενθαρρύνουμε τον καταιγισμό-ιδεών λέγοντας: «Ωραία αυτός είναι ένας τρόπος για να το κάνουμε, μπορείς να σκεφτείς κάτι άλλο;» ή «Τι υπέροχη ιδέα, δεν το είχα σκεφτεί πιο πριν ας το δοκιμάσουμε...»
- Ενθαρρύνουμε την εξερεύνηση. Μπορούμε να κάνουμε συγκεκριμένα σχόλια, που παρακινούν τα παιδιά όπως: «Πολύ ενδιαφέρον! Έκανες ένα μυστικό πέρασμα με τα τουβλάκια σου» ή «Ο τρόπος που ανέμειξες τα διάφορα πράσινα για να φτιάξεις τα φύλλα κάνει το δέντρο να μοιάζει τόσο αληθινό!»
- Να αποφεύγουμε να ντροπιάζουμε και να κάνουμε να αισθάνονται άσχημα τα παιδιά που έχουν δοκιμάσει κάτι και έχουν κάνει λάθη. Δεν λέμε: «Τι στο καλό σκεφτόσουνά όταν το έκανες αυτό;» Αντίθετα καλό είναι να προσφέρουμε τη στήριξη μας λέγοντας: «Καλύτερα να δοκιμάσεις κάτι άλλο αν νομίζεις ότι αυτό είναι λάθος, πιστεύω ότι θα τα καταφέρεις.» Ενθαρρύνουμε το να παίρνουν ρίσκα (σε λογικά πλαίσια) που θα τα οδηγήσουν στην δημιουργικότητα.
- Να τονώνουμε τη γεμάτη φαντασία, ανεξάρτητη σκέψη κάνοντας ερωτήσεις. Να αποφεύγουμε να λέμε στα παιδιά τι ακριβώς πρέπει να κάνουν σε μια εργασία.
- Να αποφεύγουμε τις αποθαρρυντικές και γεμάτες αρνητισμό φράσεις. Τα γεμάτα κριτική σχόλια είναι σαν να τιμωρούν τη δημιουργικότητα. Για παράδειγμα να μην λέμε «Όχι δεν είναι σωστός ο τρόπος που το κάνεις αυτό, ασε με να σου δείξω το σωστό τρόπο.» ή «Αυτό που κάνεις δεν πρόκειται να γίνει ποτέ...» ή ακόμα χειρότερα «Καλά δεν μπορείς να κάνεις τίποτα σωστό παι;»
- Αντιστεκόμαστε στην τελειομανία. Δεν κάνουμε εμείς κάτι που μπορεί να κάνει το παιδί ή πρέπει να κάνει το παιδί απλά επειδή το κάνουμε πιο γρήγορα και πιο σωστά. (Φυσικά και μπορούμε να το κάνουμε και πιο γρήγορα και

πιο σωστά!) Σεβόμαστε τη διαδικασία μάθησης που προκύπτει από την ενασχόληση του παιδιού με το κάθε τι. Είναι η διαδικασία αυτή καθαυτή που είναι σημαντική παρά το τελικό αποτέλεσμα. Με την εξάσκηση, ας μην ξεχνάμε ότι το παιδί θα βελτιώνεται συνεχώς.

- Δείχνουμε σεβασμό σε κάθε δημιουργική προσπάθεια του παιδιού. Μπορούμε να αναρτούμε στο ψυγείο ή σε πίνακες από φελλό ή στο γραφείο μας τα έργα των παιδιών μας. Τα παιδιά το λατρεύουν αυτό σαν ένδειξη αποδοχής της αγάπης και της εκφραστικότητάς τους.
- Αποφεύγουμε να συγκρίνουμε και μάλιστα με καθόλου κολακευτικά σχόλια τις εργασίες των παιδιών μας μεταξύ τους. Καλό είναι να μην λέμε: «Ο αδερφός σου λέει καλύτερες ιστορίες από σένα.» ή «Γιατί δεν μπορείς να ζωγραφίσεις όμορφες ζωγραφιές σαν την αδερφή σου; Πάντα χρησιμοποιείς αυτά τα μουντά και σκοτεινά χρώματα»
- Ενθαρρύνουμε το πηγαίο χιούμορ. Το χιούμορ βοηθάει τα παιδιά να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους. Γελάμε μαζί τους συχνά και βρίσκουμε τα αστεία τους πετυχημένα.
- Διευκολύνουμε και απλοποιούμε το παιχνίδι, δεν το περιορίζουμε σε κανόνες. Τα παιδιά λατρεύουν να παίζουμε μαζί τους στο πάτωμα. Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού προσπαθούμε να ακολουθούμε τα παιδιά στο παιχνίδι τους. Το παιχνίδι θα πρέπει να είναι σαν ένας χορός μεταξύ σας και όχι σαν ένα κονσέρτο που εσείς είστε ο μαέστρος.
- Παίζουμε παιχνίδια που απαιτούν διαφορετικές απαντήσεις. Μπορούμε να παίζουμε το «Τι θα γινόταν αν...» Αφήνουμε τα παιδιά να πάρουν αποφάσεις για το πώς θα φτιάξουν κάτι και δεν επιβάλλουμε τη γνώμη μας γιατί απλά θεωρούμε ότι αυτό είναι το σωστό.
- Παίζουμε παιχνίδια που συνδυάζουν τη φαντασία με το λόγο. Για παράδειγμα να βρούμε τρόπους να χτίσουμε ένα σπίτι αν προσγειωνόμασταν στο φεγγάρι.
- Παίζουμε παιχνίδια ρόλων. Αλλά τα διανθίζουμε με τρελά και φανταστικά σενάρια όπως ότι είμαστε κάποιο ζώο ή φύλλα στον άνεμο ή μηχανές του ποπ-κορν.
- Προσφέρουμε ένα ασφαλές αλλά γεμάτο προκλήσεις περιβάλλον όπου τα παιδιά μπορούν να εξερευνήσουν μια

ποικιλία από υλικά. Από ανακυκλώσιμα υλικά, μαρκαδόρους, χαρτιά, χαρτόνια, κόλλες, αυτοκόλλητα, δαχτυλομπογιές, κιμωλίες, λαδοπαστέλ κλπ.

- Φτιάχνουμε χειροποίητα μουσικά όργανα και παίζουμε το δικό μας κονσέρτο. Αποδεχόμαστε όλες τις συνθέσεις. Και εννοείται ότι αφήνουμε χώρο στα παιδιά να εκφραστούν μέσω της κίνησης αν το επιθυμούν.
- Φτιάχνουμε τις δικές μας ιστορίες. Ένας ξεκινάει την ιστορία και ο επόμενος προσθέτει κι από κάτι... Αυτό είναι πολύ διασκεδαστικό είτε γίνεται μέσα στην τάξη είτε με τα μέλη μιας οικογένειας.
- Αλλάζουμε το τέλος γνωστών ιστοριών και παραμυθιών.
- Παίζουμε διάφορα παιχνίδια μυαλού και προκαλούμε τη σκέψη των παιδιών να πάει ένα βήμα πιο πέρα. Για παράδειγμα, που θα μπορούσαν να μοιάζουν ένα ρολόι και μια κουκουβάγια ή τι θα μπορούσαν να έχουν κοινό μια γάτα με έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή. Όσο πιο τρελοί οι συνδυασμοί τόσο το καλύτερο!